

**Kako pomoći djetetu da
(pravilno) izabere zanimanje ?**

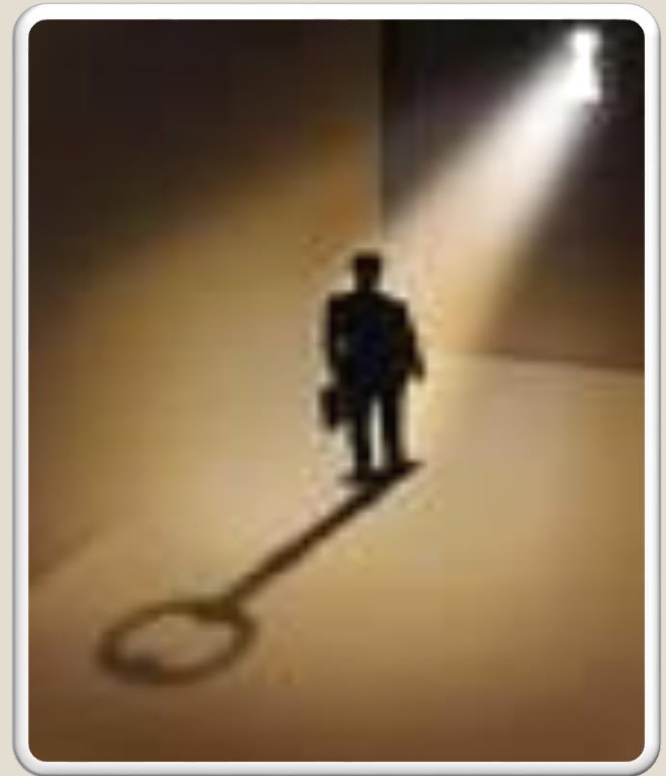
Izbor zanimanja ....

...počinje u dječjem vrtiću pitanjem “Što ću biti kada odrastem?” ....

Zanimljiva izreka Sir M. Prescottta:

“Pronađite što je to što najviše volite raditi, a onda nađite nekoga da vas za to plaća”

Nekoliko uvodnih riječi:

- Odabir zanimanja jedna je od najvažnijih odluka u čovjekovu životu
- To je proces koji se ostvaruje nizom odluka što ih pojedinac donosi tijekom svog školovanja i odrastanja
- U profesionalnom biranju moramo pomoći svi – istraživanje je pokazalo da su profesionalne odluke na kraju 8. razreda nepromišljene i vođene maštom
  - 20–30 % profesionalnih odluka učenika bilo je nerearno i nedovoljno razmotreno

Što treba znati prije izbora srednje škole?

- Poznavati svoje dijete (interesi, sposobnosti, temperament itd.)
- Poznavati srednjoškolsko obrazovanje
- Poznavati svijet rada

Tko može pomoći ?

- **Učitelji i stručni suradnici**
(znaju u čemu je učenik/ica dobar/ra, uspješan/na)
- **Ljudi koje rade u nekom zanimanju**
(mogu objasniti i pokazati neki posao)
- **Informacije** na internetu, tiskani materijali (letak, brošure)
- **Stručnjaci koji se bave profesionalnom orijentacijom**
(učenici sa zdravstvenim poteškoćama i poteškoćama u učenju)
- **Roditelji** (oni svoje dijete najbolje poznaju)

Što smo u školi učinili da olakšamo profesionalni izbor učenika?

- Razrednici i učitelji tijekom školovanja razgovaraju o izboru zanimanja
- Psihologinja je učenike poučila o svim značajnim čimbenicima koje treba uzeti u obzir pri izboru zanimanja:
  - u uvodnom satu upoznati su sa svim elementima koje trebaju znati (poznavanje sebe, poznavanje srednjih škola, poznavanje svijeta rada)
  - počeli smo upoznavanjem teme “**Profesionalni interesi**” te su ispunili Upitnik profesionalnih interesa
  - naučili su što su to **višestruke inteligencije**, ispunili Upitnik višestrukih inteligencija, te razmotrili jesu li njihove sposobnosti sukladne izboru zanimanja
  - ispunjavanjem **Upitnika osobnih i radnih vrijednosti** provjerili su je li izbor zanimanja sukladan njihovim motivima tj. onome što ih pokreće da budu što uspješniji
  - organizirali smo **predstavljanje obrtničkih zanimanja** u suradnji s Obrtničkom komorom
  - **redovito su informirani** o sadržajima vezanim uz upise u SŠ: u posebnom „bloku” **na Loomenu** obavještavani su o otvorenim danima srednjih škola, izloženi su promotivni materijali i sl.

Poruke roditeljima -

- .. imate i morate imati značajnu ulogu u profesionalnom odabiru svog djeteta
- Oprezno – zna se desiti da je uplitanje roditelja bude uzrokom velikih pogrešaka u izboru kod djece
- Roditelji su skloni, naravno s najboljim namjerama, utjecati na izbor škole – važno je pronaći pravu mjeru i pomoći djetetu na način da mu se ostavi sloboda samostalnog izbora i odlučivanja
- U ovom slučaju “ljubav nije dovoljna” – morate se dobro informirati o svim relevantnim činjenicama vezanim uz donošenje odluke izbora zanimanja

- Najvažnija uloga roditelja - prepoznati osobne kompetencije, interese i vrijednosti djeteta važne za odabir budućeg zanimanja
- Adolescenti su često u konfliktu sa svojim roditeljima - ipak očekuju sugestije i puno im znači vaše mišljenje o njihovom budućem zanimanju
- Pomoć djetetu u izboru zanimanja se nipošto ne smije pretvoriti u **nametanje vaše volje** djetetu.
- Vaš zadatak - pomoći djetetu da što bolje **razumije sebe** kako bi, u skladu s tim, našlo put kojim treba krenuti u život.
- **Razgovarati s djetetom** - kako bi dijete bolje razmislilo o svojim sposobnostima i interesima

1. Što to znači poznavati svoje dijete?

Znati koji su njegovi **INTERESI**:

- trajnija zanimanja pojedinca za određene aktivnosti

- na širem planu neki se ljudi pretežno zanimaju za intelektualne aktivnosti, drugi za tjelesne i praktične aktivnosti, neki veći interes pokazuju za stvari, drugi za ljude i sl.

Praksa pokazuje da poduzetniji ljudi, prije ili kasnije nastoje ući u ono zanimanje koje je u skladu s njihovim interesima.

- Treba, barem okvirno, znati i koje su **SPOSOBNOSTI** vašeg djeteta:
  - to su temeljne čovjekove osobine koje određuju domet pojedinca u nekoj aktivnosti
  - dijele se na: **intelektualne** (sposobnost razumijevanja, rječitost, sposobnost pamćenja i sl.)

motoričke (spretnost, brzina reagiranja, tjelesna snaga i sl.)

senzorne (osjetilne) – oštrina vida, taktilna osjetljivost, slušna osjetljivost i sl.

**Svako zanimanje traži svoj sklop sposobnosti-
ukoliko pojedinac posjeduje poželjan sklop
sposobnosti lakše će, temeljitije i uspješnije
obavljati zanimanje koje je izabrao**

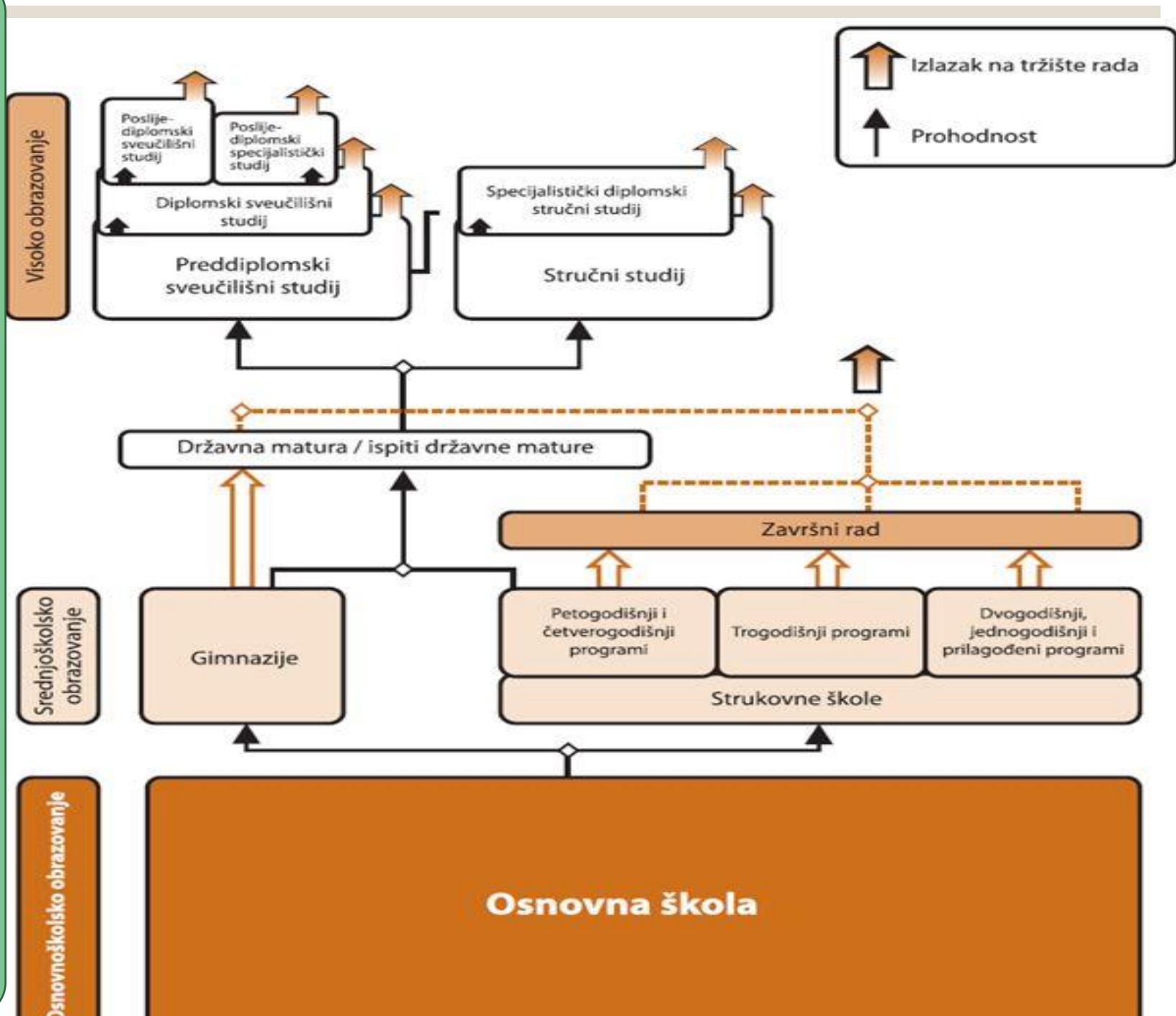
Važno je poznavati **TEMPERAMET i KARAKTER** svog djeteta:

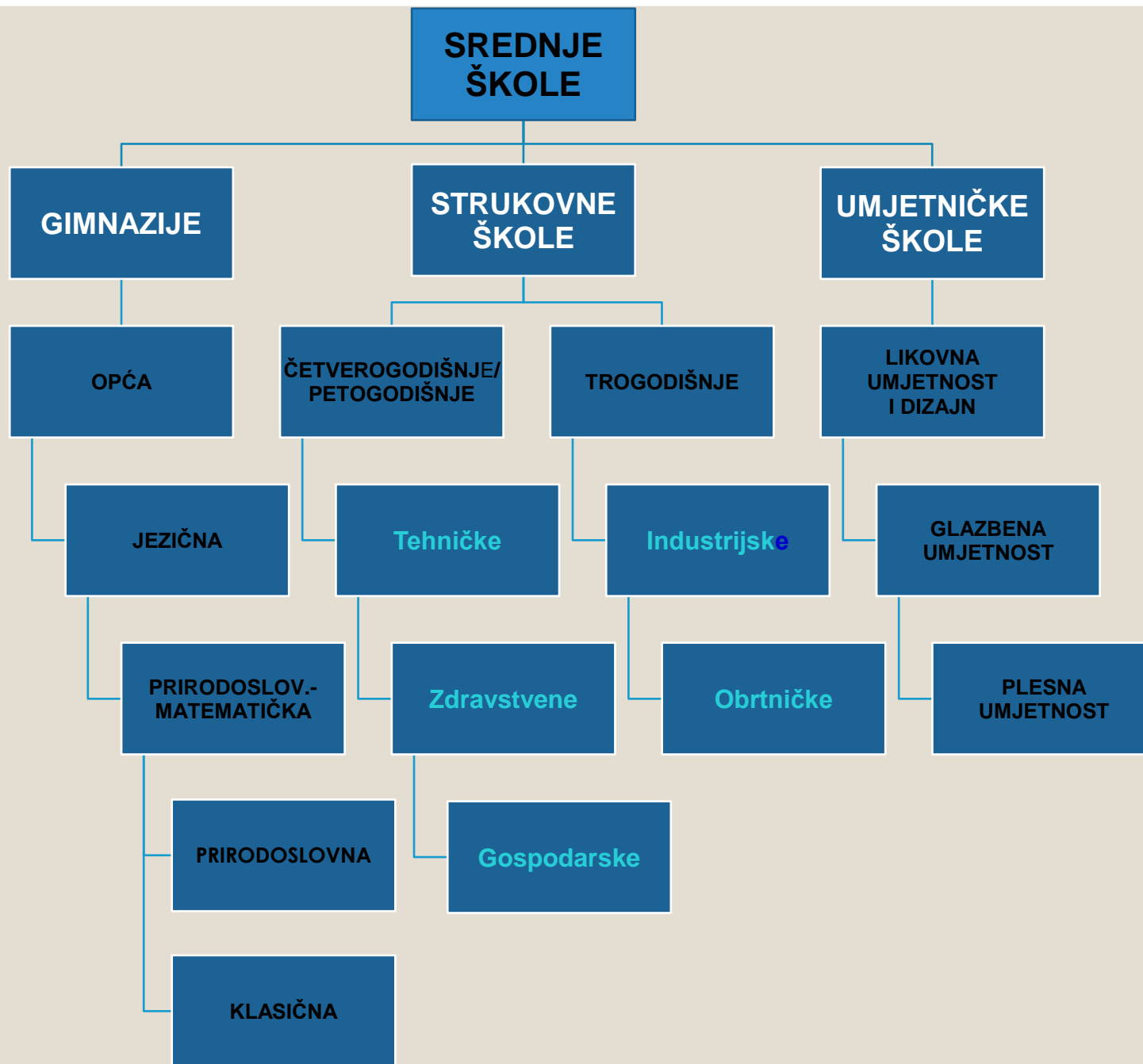
- dobro je znati da li nam je dijete naglo (lako plane) ili ima dosta strpljenja,
- da li je povučena osoba ili voli biti okružen drugim ljudima
- da li je uporan ili lako odustaje i sl.

Lako je obavljati zadatke na poslu, ukoliko je to u skladu s našim temperamentom i karakterom. Ukoliko to nije tako – trošimo puno više energije i profesionalno smo nezadovoljni.

2.

Poznavanje sustava obrazovanja

3. Poznavanje svijeta rada

- Treba što bolje upoznati radne uvjete i zahtjev svake struke
- Sva zanimanja nemaju jednake šanse na tržištu rada – neka se zanimanja traže više, a neka manje
- Mogućnosti zapošljavanja su promjenljive

Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja

- Izrađeno na temelju Uredbe Vlade RH
- Izradili uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
- Izrađeno na temelju analize i prognoze potreba tržišta za pojedinim zanimanjima
- Slijede preporuke za PGŽ:

Obrazovni programi u kojima treba **povećati broj** upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

- **Dvogodišnji ili trogodišnji srednjoškolski**
- Kuhar/kuharica
- Konobar/konobarica
- Slastičar/slastičarka
- Pekar/pekarica*
- Mesar/mesarica
- Vozač motornog vozila / vozačica motornog vozila
- Zidar/zidarica
- Stolar/stolarica
- Tesar/tesarica*
- Limar/limarica*
- Keramičar-oblagač / keramičarka-oblagačica
- CNC operater / CNC operaterka
- Bravar/bravarica
- Monter suhe gradnje / monterka suhe gradnje*
- Soboslikar ličilac dekorater / soboslikarica ličiteljica dekoraterka
- Vodoinstalater/vodoinstalaterka Zavarivač/zavarivačica
- Automehaničar/automehaničarka
- Autoelektričar/autoelektričarka
- **Četverogodišnji ili petogodišnji srednjoškolski**
- Medicinska sestra opće njege / medicinski tehničar opće njege
- Dentalni asistent / dentalna asistentica 18

Zanimanja obilježena zvijezdicom
nemaju mogućnost školovanja u našoj
županiji

Sveučilišni studij kojima treba **povećati broj upisanih i stipendiranih studenata**

- Računarstvo
- Strojarsstvo
- Elektrotehnika
- Medicina
- Farmacija*
- Rehabilitacija*
- Logopedija*
- Brodogradnja
- Građevinarstvo
- Fizika i matematika, nastavnički smjer
- Matematika, nastavnički smjer
- Matematika i informatika, nastavnički smjer
- Socijalni rad*
- Socijalna pedagogija*
- Biologija i kemija, nastavnički smjer*
- Geografija, nastavnički smjer*
- Glazbena pedagogija* Geodezija i geoinformatika*
- Kineziologija, nastavnički smjer*
- Informacijske znanosti, smjer Bibliotekarstvo*
- Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Obrazovni programi u kojima treba **smanjiti broj** upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

- **Trogodišnji srednjoškolski**
- Prodavač/prodavačica
- **Četverogodišnji srednjoškolski**
- Ekonomist/ekonomistica
- Upravni referent / upravna referentica
- Hotelijersko-turistički tehničar / hotelijersko-turistička tehničarka
- **Stručni studij**
- Upravni studij
- **Sveučilišni studij**
- Poslovna ekonomija
- Poslovna ekonomija u turizmu i ugostiteljstvu
- Pravo
- Logistika i menadžment u pomorstvu i prometu

Važne obavijesti i važne dokumente možete naći na web stranici:

- <https://www.upisi.hr/upisi/>